

Vejledning til regnskabsindberetning for KFI (filialer af udenlandske kreditinstitutter)

Indholdsfortegnelse

Indhold

Indholdsfortegnelse	2
Vejledning til regnskabsindberetning for filialer af udenlandske kreditinstitutter	3
Indledning	3
Vejledning til de enkelte faner	4
Res	4
Bal	4
NoEf.....	4
NoBs.....	45
UnSb.....	5
KbSb.....	5
NoRe	7
MFD.....	7
Bilag 1. Landekoder på Kre.....	89
Bilag 2. <u>Pengeinstitutters</u> K lassifikation af kunder	940
Bilag 3. Branchegruppering.....	3020

Vejledning til regnskabsindberetning for filialer af udenlandske kreditinstitutter

Indledning

Denne vejledning finder anvendelse for filialer af udenlandske kreditinstitutter i Danmark.

En virksomhed som er omfattet af denne vejledning, skal elektronisk indberette oplysningerne til Finanstilsynet via Fiona Online. Skemaerne til brug for indberetning kan findes på Finanstilsynets hjemmeside (www.finanstilsynet.dk).

Følgende oversigter viser hvilke faner der findes i indberetningen:

Indberetningsfaner for KFI

Skema	Indberetningsfrekvens	
Res	K	Resultatoplysninger
Bal	K	Balanceoplysninger
NoEf	K	Eventualforpligtelser (også andre forpligtende aftaler)
NoBs	K	Noter til balanceoplysninger (salgs- og tilbagekøbsforretning)
UnSb	K	Udlån og garantidebitorer samt udgiftsførte nedskrivninger (branche)
KbSb	H	Kreditbonitet fordelt på sektor og brancher
NoRe	K	Noter til resultatoplysninger (gebyrer og provisionsindtægter.)
MFD	K	Tredjepartsbetalinger i MiFID II regi for distributører
Kre	K	20 største eksponeringer
GG	K	Specifikation af filialens 10 største gælds- og garantiforpligtelser

Rettelser

Såfremt filialen foretager ændringer i det indberettede materiale, skal disse ændringer snarest muligt indberettes til Finanstilsynet via Fiona Online.

Vejledning til de enkelte faner

Res

Resultat af aktiviteter under afvikling er resultat fra *Aktiver i midlertidig besiddelse* henholdsvis *Midlertidigt overtagne forpligtelser*. Resultatet kan med henvisning til regnskabsbekendtgørelsens § 16 f.eks. henføres til dattervirksomheder og associerede virksomheder, der kun midlertidigt er i virksomhedens besiddelse og afventer salg inden for kort tid, og hvor et salg er meget sandsynligt. Et salg er meget sandsynligt, hvis virksomhedens ledelse aktivt søger en køber til aktiverne, aktiverne udbydes til en pris, som står i et fornuftigt forhold til aktivernes dagsværdi og aktiverne forventes solgt indenfor 12 måneder.

Værdiregulering af midlertidigt overtagne aktiver som nævnt i regnskabsbekendtgørelsens § 34 skal føres under resultatopgørelsens post 11. *Nedskrivninger på udlån m.v.* (og ikke under post 13 i fanen Res).

Omfattet af post 13 i fanen Res er resultatet af ophørte aktiviteter i det omfang, at der er tale om en separat del af filialen. Omfattet er bl.a. resultatet af dattervirksomheder, der er erhvervet og udelukkende besiddes med henblik på salg.

Bal

Opstillingen af balancens egenkapitalposter inkluderer i forhold til skemaet i bilag 3 i Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. fem yderligere egenkapitalposter¹. Under passivposterne vedrørende gæld føres posten *Midlertidigt overtagne forpligtelser*. Det følger af bemærkningerne til § 16, at hvis der til eventuelle overtagne materielle anlægsaktiver eller grupper af materielle aktiver er tilhørende forpligtelser, skal disse posteres i en særskilt post i balancen. Derudover føres posterne *Akkumuleret valutakursregulering af udenlandske enheder*, *Akkumuleret værdiregulering af sikringsinstrumenter ved sikring af betalingsstrømme* og *akkumuleret værdiregulering der følger af omvurdering af hold til udløb aktiver til dagsværdi*. Øvrige egenkapitalreguleringer, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 79, føres under *Øvrige værdireguleringer*.

Leasede domicilejendomme skal måles til kostpris og ikke efter omvurderet værdi/dagsværdi, som gælder for domicilejendomme, der ejes af virksomheden, jf. også § 65, stk. 2 i regnskabsbekendtgørelsen

NoEf

En hensat forpligtelse på en ikke udnyttet kreditramme i lighed med en hensat forpligtelse på en garanti skal udgiftsføres under resultatposten *Nedskrivninger på udlån m.v.*, mens passiveringen sker under *Andre hensatte forpligtelser* (for garantier sker passiveringen under Hensættelser til tab på garantier).

NoBs

Specifikationen af *Aktiver solgt som led i ægte salgs- og tilbagekøbsforretninger* skal alene indberettes årligt.

¹ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2014/281>

UnSb

Skemaet indeholder en opdeling af udlån og garantidebitorer på sektorer og brancher, samt hvor stor en del af udlån og garantidebitorer der er til private. Se bilag 3 om brancher. Opdelingen på brancher skal ske i overensstemmelse med den branchekode, som filialen har registreret på eksponeringen. Såfremt der optræder flere branchekoder på en eksponering vælges den væsentligste. Den væsentligste branchekode findes ved at lave en opgørelse for den samlede eksponering, der viser hvor stor en andel af eksponeringen, som ligger indenfor hver enkelt af de forskellige branchekoder på eksponeringen. Bemærk at denne fremgangsmåde for valg af branchekode gælder for alle indberetninger til Finanstilsynet. Valg af branchekode i forbindelse med indberetningerne på dette skema skal således være i overensstemmelse med alle de øvrige indberetninger, som filialen foretager til Finanstilsynet.

Hvis filialernes klassifikation af nedskrivninger/hensættelser ikke understøttes af Finanstilsynets brancheklassifikation, skal filialerne indberette deres bedste skøn.

Skemaet indeholder også en opdeling af periodens udgiftsførte nedskrivninger/hensættelser, nedskrivninger/hensættelser ultimo perioden og tab fordelt på sektorer og brancher.

Ved offentlige myndigheder forstås staten, danske regioner, danske kommuner eller tilsvarende myndigheder i andre lande. ~~Endvidere forstås virksomheder, der er 100 pct. ejet af ovennævnte myndigheder, eller som kontrolleres af disse myndigheder som følge af en koncession eller lignende.~~ Offentlige virksomheder, der producerer på markedsmæssige vilkår, skal føres under den tilhørende erhvervsaktivitet og ikke efter det underliggende offentlige ejerskab. Indberetningen skal ske i overensstemmelse med DB25 brancheklassificeringen. Alene de offentlige virksomheder, der ikke producerer på markedsmæssige vilkår, indberettes efter ejerskabet.

Udlån mv. til private omfatter de udlån mv., der ikke er udlån til offentlige myndigheder eller til erhverv.

KbSb

Indberetning af kreditbonitet skal ske i forbindelse med års- og halvårsindberetningen.

Filialerne skal på KbSb fordele de samlede eksponeringer efter 4 bonitetsklassifikationer.

Finanstilsynet anvender karaktererne 3, 2a, 2b, 2c og 1 ved klassifikation af filialernes kunder.

Karakteren 3 gives til kunder med utvivlsom god bonitet. Ved disse kunder er det helt usandsynligt, at filialen vil få tab på udlån.

Karakteren 2a gives til kunder med normal bonitet. Det vil sige, at der er lav sandsynlighed for, at kunderne ikke kan klare deres forpligtelser.

Kunder, som klassificeres henholdsvis 3 og 2a, indberettes sammen.

Karakteren 2b gives til kunder, som ikke opfylder kriterierne for 2a, men som på den anden side ikke har væsentlige svaghedstegn.

Karakteren 2c gives til kunder med væsentlige svaghedstegn, uden at der dog er indikation på kreditforringelse, tidligere OIV.

Karakteren 1 gives til kunder med indikation på kreditforringelse. Det gælder uanset om engagementet med kunden er i stadie 1, 2 eller 3.

I bilag 2 er principperne for tildeling af karaktererne uddybet for privatkunder, erhvervs-kunder og investeringskunder.

Der kan ved tildelingen af karaktererne tages højde for kautioner stillet af andre selskaber og personer. Vurderingen af kautioners betydning for, om der er indtruffet indikation på kreditforringelse, og kunden derfor har karakteren 1, skal ske i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Det indebærer, at der kan tages højde for kautioner stillet af andre selskaber i samme koncern eller kautioner stillet af de ultimative ejere ved vurdering af, om der er indtruffet indikation på kreditforringelse.

Hvis en eksponering er karakteriseret ved sparsomme oplysninger eller kompleks/uigennem-sigtig virksomhedsstruktur, skal filialen overveje en lavere bonitetsklassifikation.

Alle eksponeringer mod offentlige myndigheder, erhverv og private skal indberettes. Eksponeringer mod centralbanker, kreditinstitutter og fællesejede edb-centraler indgår ikke.

Ved offentlige myndigheder forstås staten, danske regioner, danske kommuner eller tilsvarende myndigheder i andre lande. ~~Endvidere forstås myndigheder, der er 100 pct. ejet af ovennævnte myndigheder, eller som kontrolleres af disse myndigheder som følge af en koncession eller lignende.~~ Offentlige virksomheder, der producerer på markedsmæssige vilkår, skal føres under den tilhørende erhvervsaktivitet og ikke efter det underliggende offentlige ejerskab. Indberetningen skal ske i overensstemmelse med DB25 brancheklassificeringen. Alene de offentlige virksomheder, der ikke producerer på markedsmæssige vilkår, indberettes efter ejerskabet.

Eksponeringer opgøres som summen af udlån, garantidebitorer og uudnyttede kreditfacilite-ter før nedskrivninger/hensættelser. Der tages ikke fradrag for sikkerheder. Reverse repo-forretninger indgår ikke i opgørelsen af eksponeringer. Udlån, der belånes, skal dog fortsat indgå i opgørelsen.

Filialerne kan tildele deleksponeringer forskellige bonitetskategorier, hvis det alene er dele af en eksponering, som er svag, og denne deleksponering ikke kan bringe den samlede eksponering i finansielle problemer.

Filialerne skal i indberetningen på skema KbSb klassificere lån efter bonitet uagtet den be-regnede tabsrisiko/blanco. Dvs. en svag eksponering med lille blancoandel eller uden blanco også skal klassificeres som svag. Nedenstående eksempel illustrerer princippet for eksponeringer med samme bonitetsklassifikation, der udviser svaghedstegn.

Indberetning af lån med samme bonitetsklassifikation

Lån	Eksponering, brutto	Blancoandel	Klassifikation
1	100	10	2c

2	100	50	2c
---	-----	----	----

Lån 1 og 2 klassificeres ens på trods af den forskellige tabsrisiko og for begge lån indberettes værdien 100 i kategorien 2c.

I bilag 2 er det beskrevet, hvad der karakteriserer hhv. privat- og erhvervskunder.

Fordelingen på brancher skal ske i overensstemmelse med beskrivelsen i vejledningen for UnSb.

NoRe

Modtagne og beholdte tredjepartsbetalinger skal forstås som en samlet betegnelse for de gebyrer, provisioner og andre penge- og naturalieydelse, der hos modtageren af betalingen er reguleret i kapitel 3 i bekendtgørelse nr. 1202 af 15. november 2017 om tredjepartsbetalinger m.v. Det kan eksempelvis være formidlingsprovisioner.

MFD

Modtagne og beholdte tredjepartsbetalinger skal forstås som en samlet betegnelse for de gebyrer, provisioner og andre penge- og naturalieydelse, der hos modtageren af betalingen er reguleret i kapitel 3 i bekendtgørelse nr. 1202 af 15. november 2017 om tredjepartsbetalinger m.v.

Beløbet skal dække perioden år til dato og skal foretages som en pengestrømsopgørelse.

MFD består af repeterende rækker, hvor der skal udfyldes en række pr. modpart, eksempelvis på UCITS afdelings-/andelsklasseniveau. Hvis modparten har en ISIN kode, skal denne angives. Hvis modparten ikke har en ISIN kode, skal der angives en LEI kode eller et CVR nr.

Kre

Eksponeringsværdien, der bestemmer om eksponeringen er blandt filialens 20 største eksponeringer, er eksponeringsværdien EFTER nedskrivninger og hensættelser og efter, der er taget hensyn til virkningen af den kreditrisikoreduktion og de undtagelser mv., der følger af CRR, fjerde del, artikel 387-403[1]. Endvidere er følgende eksponeringer undtaget fra indberetning

- Eksponeringer mod fællesejede edb-centraler
- Eksponeringer mod kreditinstitutter under tilsyn af tilsynsmyndighed i EU

GG

Oplysning om kreditors navn, lånebeløb samt forfaldsdato.

Bilag 1. Landekoder på Kre

Land	Landekode
Belgien	BE
Bulgarien	BG
Cayman Islands	KY
Cypern	CY
Estland	EE
Finland	FI
Frankrig	FR
Gibraltar	GI
Grækenland	GR
Holland	NL
Irland	IE
Island	IS
Italien	IT
Japan	JP
Letland	LV
Liechtenstein	LI
Litauen	LT
Luxembourg	LU
Malta	MT
Norge	NO
Polen	PL
Portugal	PT
Rumænien	RO
Schweiz	CH
Slovakiet	SK
Slovenien	SI
Spanien	ES
Storbritannien	GB
Sverige	SE
Tjekkiet	CZ
Tyskland	DE
Ungarn	HU
USA	US
Østrig	AT
Resten af verden	XX

Bilag 2. Pengeinstitutters ~~K~~lassifikation af kunder

Dette bilag angiver de kriterier, som pengeinstitutterne skal bruge ved indberetning af klassifikationen (ratingen) af kunder, jf. fane KbSb.

Bilaget skal ikke fortolkes som en vejledning til udarbejdelse af pengeinstitutters kreditpolitik.

Finanstilsynet bruger karaktererne 3, 2a, 2b, 2c og 1 ved klassifikation af pengeinstitutternes kunder.

Karakteren 3 gives til kunder med utvivlsom god bonitet. Ved disse kunder er det helt usandsynligt, at pengeinstituttet vil få tab på udlån. Det gælder også på længere sigt.

Karakteren 2a gives til kunder med sædvanlig god bonitet. Det vil sige, at der er lav sandsynlighed for, at kunderne ikke kan klare deres forpligtelser nu eller i fremtiden.

Kunder, som klassificeres henholdsvis 3 og 2a, indberettes sammen.

Karakteren 2b gives til kunder, som ikke opfylder kriterierne for 2a, men som på den anden side ikke har væsentlige svaghedstegn.

Karakteren 2c gives til kunder med væsentlige svaghedstegn, uden at der dog er indikation for kreditforringelse (OIK).

Karakteren 1 gives til kunder med OIK. Det gælder uanset, om pengeinstituttets nedskrivningsberegning viser, at der ikke er tab i det mest sandsynlige scenarie.

Ved klassifikationen skal det tages med i betragtning, at en højkonjunktur alt andet lige forbedrer kunders økonomiske nøgletal på kort sigt.

Eksempelvis bør kunder, der tildeles karakteren 3 og 2a, derfor ikke alene have god bonitet i en højkonjunktur, men bør skønnes også at have det efter højkonjunktorens ophør.

En erhvervskunde, der tildeles karakteren 2a i en højkonjunktur, skal have en så robust økonomi, at pengeinstituttet vurderer, at kunden stadig har en sædvanlig god bonitet, selvom indtjeningen og værdien af aktiverne falder, når højkonjunktoren ophører. Dette krav er for eksempel ikke opfyldt for en erhvervsejendomskunde, hvor de tilfredsstillende formueforhold alene er fremkommet ved konjunkturbetingede værdistigninger af ejendomsbesiddelser. En privatkunde med karakteren 2a i en højkonjunktur må ikke have aktiver, der er så konjunkturfølsomme, at formuen ved ophør af højkonjunktoren må antages ikke at være positiv.

Pengeinstitutter skal ikke nødvendigvis bruge principperne i dette bilag. De kan f.eks. tage udgangspunkt i egne ratingsystemer, hvis de kan oversættes til en inddeling af kunder i over-

ensstemmelse med Finanstilsynets kategorier. Pengeinstitutter kan også bruge dele af principperne i bilaget, men fravige andre dele, hvis det giver et mere passende og retvisende grundlag for klassifikation af kunderne i lyset af instituttets forretningsmodel og datakilder.

Alle fravigelser fra retningslinjerne i bilaget bør drøftes med Finanstilsynet, inden pengeinstituttet indberetter klassifikationen af kunderne. Det gælder f.eks. fravigelser som følge af, at instituttet har egne ratingsystemer eller bruger en anden skala for klassifikation af kunder. I disse tilfælde bør det drøftes med Finanstilsynet, hvordan pengeinstituttets skala kan oversættes til Finanstilsynets klassifikation. Det gælder bl.a. også den situation, hvor pengeinstituttet har en anden definition af f.eks. kunder med sædvanlig god bonitet, end bilaget lægger op til.

Der kan ved tildelingen af karaktererne tages højde for kautioner stillet af andre selskaber og personer. Vurderingen af kautioners betydning for, om der er indtruffet OIK, og kunden derfor har karakteren 1, skal ske i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Det indebærer, at der ved vurdering af, om der er indtruffet OIK for erhvervs-kunder som følge af betydelige økonomiske vanskeligheder, kan tages højde for kautioner stillet af andre selskaber i samme koncern eller af de ultimative ejere samt kautioner stillet af stat eller kommuner. For privatkunder kan der ved vurderingen af, om der er OIK, ikke tages højde for kautioner eller garantier.

Hvis en eksponering er karakteriseret ved sparsomme oplysninger eller kompleks eller uigen-nemsigtig virksomhedsstruktur, skal pengeinstituttet overveje en lavere bonitetsklassifikation.

Nedenfor er principper for tildeling af karaktererne uddybet for privatkunder, erhvervs-kunder og investeringskunder.

1. Privatkunder

Ved privatkunder forstås i denne sammenhæng kunder, som er karakteriseret ved, at der er en løbende forholdsvis stabil pengeindgang (løn, overførselsindkomst eller lignende), et privatforbrug og altid en personlig hæftelse af låntager. Hvis en privatkunde har en mindre, erhvervslignende indtægt fra en hobbyvirksomhed eller fra udlejning af en lejlighed o.l., kan kunden fortsat betragtes som en privatkunde, når denne indtægt kun har mindre betydning for kundens økonomi. Hvis enten kundens, ægtefællens eller samleverens økonomiske forhold hovedsageligt er baseret på eller er afhængig af egen erhvervsvirksomhed, er der i stedet tale om en erhvervs-kunde.

Stillingtagen til privatkunders bonitet skal bl.a. tage udgangspunkt i kundens formue, rådighedsbeløb og gælds-faktor.

Kundens formue udregnes som kundens samlede aktiver (fast ejendom, indeståender (opsparing), værdipapirer mv.) opgjort til dagsværdier fratrukket kundens samlede gæld. Aktiver, hvis dagsværdi er forbundet med betydelig usikkerhed, medtages som udgangspunkt ikke

eller kun med begrænset værdi. Det gælder f.eks. unoterede værdipapirer og kunstgenstande. Ved en højkonjunktur må konjunkturfølsomme aktiver ikke optages til en højere værdi end den værdi, de skønnes at have, når højkonjunktoren ophører.

Rådighedsbeløbet er det beløb, som kunden har tilbage til forbrug efter betaling af skat og alle faste udgifter.

Beregningen skal tage udgangspunkt i, at kunden eller husstanden har sin faste ejendom finansieret med traditionel finansiering i form af fast rente på realkreditgælden og afvikling over højst 30 år uden afdragsfrihed. Boliglån i pengeinstituttet forudsættes afviklet over højst 20 år uden afdragsfrihed, og billån forudsættes afviklet, inden bilen er 10 år. Gælden skal som minimum forudsættes afviklet i takt med værditabet på bilen eller andre finansierede aktiver. SU-gæld skal forudsættes afviklet i overensstemmelse med SU-lovgivningen. Øvrig gæld, som ikke finansierer aktiver (f.eks. forbrugslån), forudsættes afviklet over en sædvanlig kortere periode.

Indtægterne består typisk af løn, pension, offentlige ydelser og børnefamilieydelse. Variable indtægter som overarbejde, kørepenge og provisioner kan kun medtages i beregningen, hvis de kan betragtes som en fast del af lønnen.

De faste udgifter består af:

- udgifter til helårsbolig og fritidsbolig som ydelser på boliglån, ejendomsskat, grundejerforening, fællesudgifter, varme, vand, el, husleje, boligafgift, ejendomsforsikringer og vedligeholdelse
- transportudgifter som ydelser på billån, vægtafgift, forsikringer, benzin, service på bil, FDM, Falck og bus- og togudgifter
- udgifter til øvrige lån, så som ydelser på studielån og forbrugslån
- personlige udgifter som privattegnet pension, gruppelivsforsikringer og andre forsikringer, licens, antenneforening, bredbånd, telefon, fagligt kontingent, arbejdsløshedskasse, underholds- og børnebidrag og børneinstitutioner.

Rådighedsbeløbet skal dække:

- husholdning (mad, drikke, sko og tøj mv.)
- fritidsaktiviteter
- aviser, bøger og blade
- fornøjelser og gaver
- ferier
- øvrige personlige udgifter, herunder rygning, frisør og medicin
- opretholdelse af varige forbrugsgoder (udskiftning af mobiltelefon, pc, fryser, cykler mv.)
- opsparing
- uforudsete udgifter.

Det er individuelt, hvor stort et rådighedsbeløb en person eller en familie har brug for. Pengeinstituttet skal vurdere, at rådighedsbeløbet er tilstrækkeligt for husstanden.

Gælds faktoren viser forholdet mellem gæld og indkomst og beregnes som husstandens samlede gæld divideret med husstandens bruttoindkomst.

Ved vurderingen af gælds faktoren skal kundens livsløbsfase, og hermed aktuelt og fremtidigt indtægtsgrundlag, herunder en snarlig pensionering, tages i betragtning. For en enlig pensionist eller et pensionistægtepar vil den acceptable gælds faktor således være lav. Det skal kundernes økonomi indrettes efter i god tid før pensionstidspunktet. Dog vil en betydelig formue kunne opveje en høj gælds faktor, så eksponeringen stadig betragtes som bonitetsmæssigt tilfredsstillende.

1.1. Privatkunder, karakteren 2a

Karakteren 2a gives til privatkunder, som er kendetegnet ved en positiv formue samt tilfredsstillende rådighedsbeløb og gælds faktor. Ved en højkonjunktur skal instituttet særligt være opmærksom på, om formuen også må skønnes at være til stede, efter højkonjunkturen er ophørt.

Kunden styrer sin økonomi fornuftigt, og der er ikke overtræk eller restancer på grund af økonomiske problemer. Hvis der forekommer mindre og kortvarige overtræk, skyldes det alene sjusk, fejl eller tekniske forhold hos kunden eller pengeinstituttet.

Hvis rådighedsbeløbet er stramt, kan kunden som udgangspunkt ikke få karakteren 2a. Det gælder også, selv om kunden opfylder minimumsgrænserne for rådighedsbeløb nedenfor, da rådighedsbeløbet skal være tilstrækkeligt for den konkrete kunde.

Det månedlige rådighedsbeløb for 2a eksponeringer skal som minimum være:

6.500 kr. til 1 voksen

11.000 kr. til 1 par

+3.000 kr. pr. hjemmeboende barn.

Karakteren 2a kan dog i visse tilfælde også gives til kunder, der ikke opfylder mindstekravene til rådighedsbeløbet. Det kræver, at det er dokumenteret, at kunden igennem flere år har udvist en evne til at klare sig med et lavere rådighedsbeløb, uden at der har været overtræk eller restancer eller er optaget anden gæld, og uden at kunden har haft indtægter af ekstraordinær karakter. Det er yderligere betinget af, at kunden har en positiv, robust formue, og at det vurderes sandsynligt, at kunden også fremadrettet vil kunne klare sig for det lavere rådighedsbeløb, når der tages hensyn til kundens fremtidige boligsituation, familieforhold mv. Ved en højkonjunktur skal det skønnes også at gælde efter, at højkonjunkturen er ophørt.

Gælds faktoren må maksimalt udgøre:

<u>Gælds faktor</u>	<u>For kunder med ...</u>	<u>Bemærkninger</u>
<u>3,5</u>	<u>ejerbolig, herunder fritidsbolig</u>	
<u>3,5</u>	<u>andelsbolig</u>	<u>Kundens forholdsmæssige andel af andelsboligforeningens gæld er indregnet i kundens samlede gæld. Det</u>

<u>Gældsfaktor</u>	<u>For kunder med ...</u>	<u>Bemærkninger</u>
		<p><u>gælder også, selv om kunden ikke hæfter for andelsboligforeningens gæld.</u></p> <p><u>Hvis stiftelses- eller tegningsprocenten i andelsboligforeningen er mindre end 100, kan pengeinstituttet dog nøjes med at tage højde for en andel af gælden svarende til en stiftelses- eller tegningsprocent på 100. Det forudsætter, at lejeindtægter fra udlejede lokaler kan dække renter, afdrag og omkostninger for den andel af gælden, som svarer til forskellen mellem en stiftelses- eller tegningsprocent på 100 og den faktiske stiftelses- eller tegningsprocent. Hvis den faktiske leje er højere end markedslejen, skal denne forudsætning også være opfyldt ved udlejning til markedslejen. Beregningen bør ske med en fast rente, der er 1 procentpoint højere end den aktuelle faste rente, dog minimum 4 pct., og med afvikling af realkreditgæld over højst 30 år og efterstående gæld over højst 20 år.</u></p> <p><u>Økonomien i andelsboligforeningen skal være tilfredsstillende.</u></p>
<u>0,75</u>	<u>lejebolig, når gælden modsvarer af aktiver som bil, motorcykel, campingvogn eller båd</u>	
<u>0,2</u>	<u>lejebolig, når gælden ikke er formålsbestemt og dermed ikke modsvarer af nævneværdige faste aktiver. Forbrugsgæld og SU-gæld er eksempler på det.</u>	<u>Hvis kunden har negativ formue, kan kunden ikke opnå karakteren 2a.</u>

Gælds faktoren kan dog være højere, hvis kunden har et højt rådighedsbeløb og en robust formue f.eks. i form af friværdi i ejendommen. Ved en højkonjunktur skal det skønnes også at gælde, efter at højkonjunktoren er ophørt.

For kunder, der nærmer sig pensionering, skal økonomien i god tid før det forventede pensionstidspunkt indrettes efter, at gælds faktoren på pensionstidspunktet skal være betydeligt lavere, og formuen skal være positiv. Gælds faktoren for kunder, der er gået på pension, må maksimalt være:

<u>Gældsfaktor</u>	<u>For kunder med ...</u>	<u>Bemærkninger</u>
<u>2</u>	<u>ejerbolig, herunder fritidsbolig</u>	
<u>2</u>	<u>andelsbolig</u>	<p><u>Kundens forholdsmæssige andel af andelsboligforeningens gæld er indregnet i kundens samlede gæld. Det gælder også, selv om kunden ikke hæfter for andelsboligforeningens gæld.</u></p> <p><u>Hvis stiftelses- eller tegningsprocenten i andelsboligforeningen er mindre end 100, kan pengeinstituttet dog nøjes med at tage højde for en andel af gælden svarende til en stiftelses- eller tegningsprocent på 100. Det forudsætter, at lejeindtægter fra udlejede lokaler kan dække renter, afdrag og omkostninger for den andel af gælden, som svarer til forskellen mellem en stiftelses- eller tegningsprocent på 100 og den faktiske stiftelses- eller tegningsprocent. Hvis den faktiske leje er højere end markedslejen, skal denne forudsætning også være opfyldt ved udlejning til markedslejen. Beregningen bør ske med en fast rente, der er 1 procentpoint højere end den aktuelle faste rente, dog minimum 4 pct., og med afvikling af realkreditgæld over højst 30 år og efterstående gæld over højst 20 år.</u></p> <p><u>Økonomien i andelsboligforeningen skal være tilfredsstillende.</u></p>
<u>0,3</u>	<u>lejebolig, når gælden modsvarer af aktiver som bil, motorcykel, campingvogn eller båd.</u>	

Gælds faktoren kan dog være højere, hvis kunden har en anseelig reel formue f.eks. i form af friværdi i ejendommen, pensionsordninger o.l., der i nødvendigt omfang kan supplere rådighedsbeløbet, så det er tilstrækkeligt for kunden. Ved en højkonjunktur skal det skønnes også at gælde, efter at højkonjunktturen er ophørt.

1.2. Privatkunder, karakteren 2b

Karakteren 2b gives til privatkunder, som ikke opfylder de ovenfor nævnte karakteristika for kunder med karakteren 2a. Kunden er således kendetegnet ved, at der er visse svaghedstegn, dog ikke så væsentlige, at kunden skal klassificeres 2c.

Kunden er kendetegnet ved, at kundeforholdet forløber nogenlunde planmæssigt, men der kan en gang imellem være overtræk eller restancer. Formuen vil ofte være nul eller svagt negativ og rådighedsbeløbet spinkelt, men tilstrækkeligt. Ved en højkonjunktur skal det skønnes også at gælde, efter at højkonjunkturen er ophørt.

Kunden styrer selv sin økonomi. Gældsfaktoren er sædvanligvis højere end ved 2a. Hvis kunden har behov for låneudvidelser, fordi rådighedsbeløbet til tider er utilstrækkeligt, skal kunden klassificeres lavere end 2b.

Der kan være tale om unge kunder, der for nærværende har en lidt stram økonomi, men hvor uddannelse giver formodning om, at økonomien kan forbedres og blive tilfredsstillende. Der kan også være tale om unge kunder, der på grund af en uddannelse har optaget studiegæld, og som derfor har en negativ formue.

1.3. Privatkunder, karakteren 2c

Karakteren 2c gives til privatkunder, hvor der er en negativ formue, rådighedsbeløbet er spinkelt, og gældsfaktoren er høj. Alle tre forhold vil typisk være til stede. Der kan også være jævnlige overtræk, som dog inddækkes efter rykkere. Eksponeringen kræver tæt styring, og i nogle tilfælde er kunden delvist sat under administration af pengeinstituttet. Der er dog ikke OIK. Det indebærer bl.a., at rådighedsbeløbet er tilstrækkeligt om end spinkelt.

Vurderingen af, om rådighedsbeløbet er tilstrækkeligt for kunden, skal ikke ske ud fra det faktiske rådighedsbeløb, men derimod ud fra rådighedsbeløbet beregnet ved traditionel finansiering, jf. beskrivelsen under punkt 1.

Rådighedsbeløbet skal som minimum være:

4.000 kr. til 1 voksen

7.000 kr. til 1 par

+2.000 pr. hjemmeboende barn.

Kunder med karakteren 2c er typisk karakteriseret ved et eller flere af følgende forhold:

- svingende indkomst, f.eks. lønnedgang i forbindelse med jobskifte, arbejdsløshed eller sygdom
- for store faste udgifter, f.eks. som følge af en for dyr bolig, for dyr bil eller tab på udskiftning af bil eller store gældsforpligtelser fra tidligere forhold, f.eks. skilsmisse eller boligsalg med tab
- for stort og ukontrollerbart løbende privatforbrug, hvilket pengeinstituttet i nogle tilfælde styrer ved at inddrage kreditkort

- indtrufne begivenheder, som endnu ikke har vist sig i betalingsevnen, men som forventes at forringe gældsafviklingsevnen væsentligt fremadrettet, f.eks. skilsmisse, sygdom eller langvarig arbejdsløshed (ved disse begivenheder skal pengeinstituttet vurdere, om der er OIK).

Disse forhold må dog ikke skønnes at have en så stor betydning for kundens tilbagebetalingsevne, at der er indtrådt OIK efter regnskabsreglerne. Pengeinstituttet skal tjekke dette.

1.4. Privatkunder, karakteren 1

Karakteren 1 gives til privatkunder, hvor der er konstateret OIK i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Det gælder uanset, om pengeinstituttet vurderer, at der er tab eller ikke tab i det mest sandsynlige nedskrivningsscenario.

Som udgangspunkt er kunden placeret i regnskabsreglernes stadie 3. Der er dog mulighed for at placere kunden i den svage del af stadie 2, hvis der ikke er OIK som følge af væsentlige kontraktbrud eller sandsynlighed for konkurs, og nedskrivningsberegningen viser, at der ikke er tab i det mest sandsynlige scenarie.

2. Erhvervs kunder

Kreditvurderingen af erhvervs kunder baserer sig på kundens evne til at skabe tilstrækkelig indtjening og likviditet fra driften, der blandt andet kan afvikle gælden, og på den reelle egenkapital.

Indtægter fra spekulativ investeringsadfærd indgår ikke ved vurderingen af, om virksomhedens drift er tilfredsstillende. Der skal derimod ved vurderingen tages højde for de tab, som denne adfærd kan påføre kunden.

For virksomheder, der ikke drives i selskabsform, skal der ved opgørelse af driftsresultaterne ske fradrag for driftsherredtræk.

Ved stillingtagen til den reelle egenkapital og soliditet er der for erhvervs kunder behov for, at pengeinstituttet forholder sig kritisk til værdien af aktiverne. Ved en højkonjunktur skal instituttet forholde sig kritisk til konjunkturfølsomme aktivers forventede værdi, efter at højkonjunktoren er ophørt. Hvis der er tale om udlejede ejendomme, skal der tages stilling til driften af de enkelte ejendomme og til den reelle afkastprocent for hver ejendom. Det indebærer blandt andet, at der skal tages stilling til, om lejeindtægter fremadrettet kan forventes på samme niveau som hidtil, og i hvilket omfang der kan forventes udgifter til f.eks. vedligeholdelse.

Hvis pengeinstituttet vurderer, at kunden kan fortsætte sine aktiviteter, skal aktiverne ved opgørelse af egenkapitalen medtages efter principperne om "going concern", og ellers skal de medtages til dagsværdi.

For virksomheder, som har datterselskaber, skal stillingtagen til den reelle egenkapital og soliditet ske for koncernen.

Supplerende kapitalinstrumenter, herunder lån fra indehaveren, som træder tilbage for gæld til pengeinstituttet, kan for erhvervskunder som hovedregel sidestilles med egenkapital – helt, hvis de er uforrentede og uden afvikling, ellers delvis.

Landbrugskunder

Kreditvurderingen af landbrugskunder baseres på landmandens evne til at kunne skabe tilstrækkelig indtjening fra landbruget, der blandt andet kan afvikle gælden, og på den reelle egenkapital og dermed værdien af landbrugsejendommen.

Ved udlån til landbrugskunder skal pengeinstituttet tage i betragtning, at landbrugskunders indtjening i en periode kan være præget af særlige forhold, f.eks. opbygningen af besætningen eller meget svingende afregningspriser.

2.1. Erhvervskunder, karakteren 2a

Karakteren 2a gives til erhvervskunder med tilfredsstillende driftsresultater gennem en år-række, og hvor dette ikke forventes fremadrettet at ændre sig til et utilfredsstillende niveau. Ved en højkonjunktur indebærer det, at det skal skønnes også at gælde, efter at højkonjunkturen er ophørt.

Den reelle soliditet er tilfredsstillende (typisk over 20 pct.), og egenkapitalen har ofte udviklet sig positivt via konsolidering fra driften. Hvis egenkapitalen ved en højkonjunktur kun er tilfredsstillende på grund af aktiver, der skønnes at falde i værdi, når højkonjunkturen ophører, skal bonitetsklassifikationen som udgangspunkt være lavere end 2a.

I nogle tilfælde har en erhvervskunde med en solid indtjening alligevel en spinkel egenkapital, fordi kunden årligt udlodder hele eller store dele af årets overskud til et moderselskab eller ejer, der kautionerer overfor pengeinstituttet. I disse tilfælde kan erhvervskunden godt få karakteren 2a, selv om soliditeten er spinkel.

Virksomhedens kapitalstruktur er tilfredsstillende. Der er også et tilfredsstillende likviditetsoverskud efter betaling af renter og afdrag på gælden. Hvis der er usikkerhed om, hvorvidt likviditeten fremadrettet vil være tilstrækkelig, kan kunden ikke få karakteren 2a. Det gælder bl.a. ved en højkonjunktur, hvor likviditeten skønnes at blive dårligere, når højkonjunkturen ophører.

Hvis den rentebærende gæld, der finansierer anlægsaktiver, er variabelt forrentet og/eller afdragsfri, skal kunden kunne afvikle gælden, selvom den omlægges til fast forrentet gæld med afdrag.

Virksomheder, der har haft en negativ konsolidering i flere år, kan kun opnå karakteren 2a, hvis virksomheden grundlæggende kan vurderes ubetinget sund, herunder at der er klare indikationer på fremtidigt forbedrede resultater. Der skal være en betydelig, reel egenkapital målt i forhold til såvel eksponeringens størrelse som virksomhedens forhold i øvrigt. Ved en højkonjunktur skal det også vurderes, at kunden vil være ubetinget sund, når højkonjunkturen ophører.

Virksomheder med beskeden, reel egenkapital (reel soliditet på under 20 pct.) kan normalt kun opnå karakteren 2a, hvis der er betydelige, positive ordinære resultater i de seneste 2 år og klare indikationer på, at der er en fortsat positiv udvikling fremover.

Virksomheder, som ikke har en god likviditet, kan ikke klassificeres 2a.

Ejendomseksponeringer kan som hovedregel kun opnå karakteren 2a, når ejendommenes likviditet er tilstrækkelig til at afvikle gæld baseret på fast rente over 30 år for lån inden for realkreditlovgivningens lånegrænser og 10 år for øvrige lån. For ejendomme, hvor nedslidningen sker hurtigere, f.eks. produktions- og lagerejendomme, skal lånets løbetid ved beregningen afkortes, så den svarer til ejendommens levetid. Ved en højkonjunktur skal likviditeten også skønnes at være tilstrækkelig, når højkonjunktoren ophører.

Holdingselskaber, dvs. selskaber uden væsentlig egen drift og likviditetsskabelse, kan kun opnå karakteren 2a, hvis gælden er beskeden sammenholdt med den sandsynliggjorte likviditetsunderstøttelse, som kan forventes i form af udlodning fra datterselskaber mv. Karakteren 2a kan således kun opnås, hvis det er sandsynliggjort, at holdingselskabets gæld kan indfries planmæssigt og inden for en kortere årrække. Ved en højkonjunktur skal det også skønnes at gælde, når højkonjunktoren ophører.

Landbrugskunder, som er kendetegnet ved at have opnået positive resultater i de senere år, hvor der dog godt kan være et enkelt år med negativt resultat, gives karakteren 2a, hvis kunderne har en tilfredsstillende reel soliditet (over 20 pct.). Kunderne er desuden kendetegnet ved, at de forventes også at kunne skabe positive resultater ved en mindre rentestigning. Likviditeten er god. Eksponeringen forløber planmæssigt, og kunden følger budgettet nogenlunde.

Landmænd, som udviser væsentlig spekulativ adfærd, f.eks. finansiering i anden fremmed valuta end euro, kan ofte ikke få karakteren 2a. Her stilles der forhøjede krav til resultater og den reelle soliditet.

2.2. Erhvervskunder, karakteren 2b

Karakteren 2b gives til kunder, som ikke opfylder de ovenfor nævnte karakteristika for kunder med karakteren 2a. Kunden er således kendetegnet ved, at der er visse svaghedstegn, dog ikke så væsentlige, at kunden skal klassificeres 2c.

En kunde med karakteren 2b kan også være kendetegnet ved at have en god økonomi under en højkonjunktur, men hvor kundens økonomi er følsom overfor relativt små negative ændringer i konjunktoren.

En typisk 2b-klassificeret erhvervskunde fraviger 2a-kriterierne på et eller flere af nedenstående områder. Er fravigelsen væsentlig og/eller på flere områder, er der sandsynligvis så væsentlige svagheder, at eksponeringen må klassificeres 2c eller 1.

- Resultaterne er enten beskedne i forhold til virksomhedens karakter og størrelse eller er vigende om end positive. Hvis resultaterne både er beskedne og vigende, må det – som hovedregel – anses for sandsynligt, at der fremover vil være underskud. Karakteren skal i så fald være dårligere end 2b, medmindre virksomhedens reelle soliditet er tilfredsstillende.
- Resultaterne er acceptable, men virksomhedens reelle soliditet er lavere end ønskeligt, eller balancestrukturen er ikke helt tilfredsstillende. Dårlig balancestruktur kan f.eks. skyldes store og/eller stigende bindinger i lagre og/eller debitorer, som ikke er tilstrækkeligt finansieret af ikke-rentebærende gæld eller ikke naturligt begrundet i sund omsætningsvækst.
- Resultater, reel soliditet, balancestruktur og likviditet har hidtil været tilfredsstillende, men kunden kan ikke klassificeres 2a, fordi fremtiden tegner usikker. Hvis det ved en højkonjunktur må forventes, at kundens økonomi viser væsentlige svaghedstegn, når højkonjunktoren ophører, skal karakteren i mange tilfælde være dårligere end 2b.
- Karakteren 2b kan også være relevant for en eksponering uden væsentlige svaghedstegn, udover at eksponeringen forekommer stor i forhold til kundens størrelse og forhold, eller der er gæld til adskillige pengeinstitutter, hvilket vanskeliggør effektiv kreditstyring. Er der herudover egentlige svaghedstegn, skal karakteren være dårligere end 2b.

Er driftsresultaterne negative, skal kunden som udgangspunkt klassificeres 2c eller dårligere, medmindre kundens reelle soliditet er høj, og/eller der er andre væsentlige positive tegn.

Landbrugskunder, som er kendetegnet ved at have opnået både negative og positive resultater i de senere år, og hvor den reelle soliditet er beskedne (mellem 10 og 20 pct.), og likviditeten er tilstrækkelig til at dække renter og afdrag, gives karakteren 2b.

2.3. Erhvervskunder, karakteren 2c

En erhvervskunde, som ikke opfylder kriterierne for 2b-eksponeringer, men hvor der ikke er OIK i overensstemmelse med regnskabsreglerne, skal klassificeres 2c.

Der er dermed tale om erhvervskunder med væsentlige svaghedstegn.

Kunden er kendetegnet ved, at resultaterne og/eller likviditeten er beskedne eller negative. Har resultaterne været negative i flere år, skal det overvejes, om der er indtruffet OIK, og kunden derfor skal klassificeres 1. For kunder med klassifikationen 2c er der ofte tale om virksomheder med et nulresultat, men hvor store afskrivninger medvirker til, at der trods alt genereres tilstrækkelig likviditet til, at gælden også fremadrettet serviceres det aftalte.

Den reelle soliditet er ofte i niveauet 5-15 pct. Er resultaterne negative, og/eller er soliditeten mindre end 5-15 pct., vil kunden i nogle tilfælde skulle have karakteren 2c, mens der i andre tilfælde er OIK.

I 2c-eksponeringer er der ofte begrænsede muligheder for afvikling af gælden, eller også giver forholdene mulighed for en vis afvikling af gælden en periode frem, hvorimod den fjernere fremtid tegner usikker. Usikkerheden er dog mindre end for kunder med OIK.

Nogle 2c-kunder er kunder, hvor der har været OIK, men hvor der er sket forbedringer, uden at kunderne har så god bonitet, at de kan klassificeres 2b eller højere.

Landbrugskunder, som kun har opnået negative resultater i de senere år, men hvor der fortsat er positive om end spinkle kapitalforhold (ofte 5-15 pct. i reel soliditet), gives karakteren 2c, medmindre der er OIK. Budgettet viser ofte et mindre overskud eller et mindre underskud, og de foreløbige resultater i indeværende år indikerer ofte, at der vil komme endnu et år med negativt resultat. Likviditeten vil ofte være spinkel, men den er tilstrækkelig.

Karakteren 2c gives også til landbrugskunder med negativ egenkapital, hvis driften eller likviditeten er så god, at egenkapitalen på kortere eller længere sigt kan blive positiv.

2.4. Erhvervskunder, karakteren 1

Karakteren 1 gives til erhvervskunder, hvor der er indtruffet OIK i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Det gælder uanset, om pengeinstituttet vurderer, at der er tab eller ikke tab i det mest sandsynlige nedskrivningsscenario.

Som udgangspunkt er kunden placeret i regnskabsreglernes stadie 3. Der er dog mulighed for at placere kunden i den svage del af stadie 2, hvis der ikke er OIK som følge af væsentlige kontraktbrud eller sandsynlighed for konkurs, og nedskrivningsberegningen viser, at der ikke er tab i det mest sandsynlige scenarie.

3. Investeringskunder

Ved investeringskunder forstås i denne sammenhæng kunder, hvor eksponeringen er baseret på pant i indlån eller i finansielle instrumenter, som handles på et reguleret marked.

Investeringskunder er specielle derved, at nogle pengeinstitutter ofte ikke har et indgående kendskab til kundernes økonomiske forhold, så dette grundlag ikke er tilstrækkeligt til at tage stilling til kundens bonitet. Kreditgivning er således i væsentligt omfang baseret på, at der er likvidt pant med passende overdækning.

Disse pengeinstitutter har et koncept for investeringseksponeringer, der indebærer, at der til enhver tid skal være en overdækning af sikkerheder, spredningskrav, stop-loss aftaler mv., som sikrer, at pengeinstituttet ikke får tab.

Karakteren 2a gives til investeringskunder, der er kendetegnet ved, at der er pant i likvide aktiver med betydelig sikkerhedsmæssig overdækning.

Som hovedregel skal der være så faste aftalevilkår (stop-loss), at pengeinstituttet uden kundens medvirken kan sælge pantet i tilfælde af kursfald på de pantsatte aktiver og utvivlsomt

inddække hele den udnyttede kreditfacilitet derved. For aktier og andre finansielle instrumenter med en lignende risikoprofil skal der være krav om en diversificeret portefølje for at mindske risikoen ved store kursfald på kort tid.

Pengeinstituttet skal også have faste retningslinjer for styring af investeringskunder, som i praksis kan sikre nedlukning i tilfælde af store kursfald på markedet, inden der opstår risiko for tab for pengeinstituttet.

Hvis der ikke er ovennævnte krav, herunder faste aftalevilkår og faste retningslinjer for styring, skal kunden vurderes på samme måde som kunder med eksponeringer, der ikke primært er baseret på værdien af pantet. Dette bilag angiver de kriterier, som filialerne skal anvende ved indberetning af klassifikationen/ratingen af kunder, jf. fane KbSb.

~~Dette bilag skal ikke fortolkes som en vejledning til udarbejdelse af filialers kreditpolitik.~~

~~Filialer skal ikke nødvendigvis anvende principperne i bilag 2. Filialer kan f.eks. tage udgangspunkt i egne ratingsystemer, hvis disse kan oversættes til en inddeling af kunder i overensstemmelse med Finanstilsynets kategorier. Filialer kan ligeledes anvende dele af principperne i bilag 2, men fravige andre dele, hvis dette giver et mere passende og retvisende grundlag for klassifikation af kunderne i lyset af filialens forretningsmodel og datakilder.~~

~~Der kan ved tildelingen af karaktererne tages højde for kautioner stillet af andre selskaber og personer. Vurderingen af kautioners betydning for, om der er indtruffet OIK, og kunden derfor har karakteren 1, skal ske i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Det indebærer, at der kan tages højde for kautioner stillet af andre selskaber i samme koncern eller kautioner stillet af de ultimative ejere ved vurdering af, om der er indtruffet indikation på kreditforringelse.~~

~~Hvis en eksponering er karakteriseret ved sparsomme oplysninger eller kompleks/uigennemsigtig virksomhedsstruktur, skal filialen overveje en lavere bonitetsklassifikation.~~

~~Nedenfor er principper for tildeling af karaktererne uddybet for privatkunder, erhvervskunder og investeringskunder.~~

~~1. Kreditvurdering af privatkunder~~

~~Ved privatkunder forstås i denne sammenhæng kunder, som er karakteriseret ved, at der er en løbende forholdsvis stabil pengeindgang (løn/overførselsindkomst eller lignende), et privatforbrug og altid en personlig hæftelse af låntager. Hvis en privatkunde har en mindre, erhvervslignende indtægt fra en hobbyvirksomhed eller fra udlejning af en lejlighed o.l., kan kunden fortsat betragtes som en privatkunde, når det vurderes, at denne indtægt kun har mindre betydning for kundens økonomi. Hvis enten kundens, ægtefællens eller samleverens økonomiske forhold hovedsageligt er baseret på/afhængig af egen erhvervsvirksomhed, er der i stedet tale om en erhvervskunde.~~

Ved stillingtagen til privatkunders bonitet tages der bl.a. udgangspunkt i kundens formue, rådighedsbeløb og gældsfaktor.

Kundens formue udregnes som kundens samlede aktiver (fast ejendom, indeståender (opsparing), værdipapirer m.v.) opgjort til dagsværdier fratrukket kundens samlede gæld. Aktiver, hvis dagsværdi er forbundet med betydelig usikkerhed, medtages som udgangspunkt ikke eller kun med begrænset værdi. Dette gælder f.eks. unoterede værdipapirer og kunstgenstande.

Rådighedsbeløbet er det beløb, som kunden har tilbage til forbrug efter betaling af skat og alle faste udgifter.

Beregningen skal tage udgangspunkt i, at kunden/husstanden har sin faste ejendom finansieret med traditionel finansiering i form af fast rente på realkreditgælden og afvikling over højst 30 år uden afdragsfrihed. Boliglån i filialen forudsættes afviklet over højst 30 år uden afdragsfrihed, og billån forudsættes afviklet, inden bilen er 10 år. Gælden skal som minimum afvikles i takt med værditabet på bilen eller andre finansierede aktiver. Gæld, som ikke finansierer aktiver (f.eks. forbrugslån), afvikles over en sædvanlig kortere periode.

Indtægterne består typisk af løn, pension, offentlige ydelser og børnefamilieydelse. Variable indtægter som overarbejde, kørepenge og provisioner kan kun medtages i beregningen, hvis disse kan betragtes som en fast del af lønnen.

De faste udgifter består af:

- Udgifter til helårsbolig og fritidsbolig som boliglån, ejendomsskat, grundejerforening, fællesudgifter, varme, vand, el, husleje/boligafgift og ejendomsforsikringer. Herudover skal der være afsat et beløb til vedligeholdelse af boligen, medmindre dette ikke er relevant.
- Udgifter til transport som billån, vægtafgift, forsikringer, benzin, service på bil, FDM/Falck og bus-/togkort.
- Udgifter til øvrige lån, så som studielån, forbrugslån m.v.
- Personlige udgifter som privattegnat pension, gruppelevsforikringer og andre forsikringer, licens, antenneforening/bredbånd, telefon, fagligt kontingent, arbejdsløshedskasse, underholds- og børnebidrag, børneinstitutioner og andre faste udgifter.

Rådighedsbeløbet skal dække:

- Husholdning (mad, drikke, sko og tøj m.v.)
- Fritidsaktiviteter
- Aviser, bøger og blade
- Fornøjelser og gaver
- Ferier
- Øvrige personlige udgifter, herunder rygning, frisør, medicin m.v.
- Opretholdelse af varige forbrugsgoder (udskiftning af mobiltelefon, pc, fryser, cykler m.v.)
- Opsparing
- Uforudsete udgifter

Det er individuelt, hvor stort et rådighedsbeløb en person/en familie har brug for. Filialen skal vurdere, at rådighedsbeløbet er tilstrækkeligt for kunden.

Gælds faktoren (der af nogle filialerne kaldes gearingen) viser forholdet mellem gæld og indkomst og beregnes som kundens samlede gæld divideret med husstandens bruttoindkomst.

Ved vurderingen af gælds faktoren skal kundens alder (og hermed aktuelt og fremtidigt indtægtsgrundlag) tages i betragtning. For en enlig pensionist eller et pensionistægtepar vil den acceptable gælds faktor således være lav. Dette skal kundernes økonomi indrettes efter i god tid før pensionstidspunktet. Dog vil en betydelig formue kunne opveje en høj gælds faktor, således at eksponeringen stadig betragtes som bonitetsmæssigt tilfredsstillende.

1.1. Privatkunder, karakteren 2a

Karakteren 2a gives til privatkunder, som er kendetegnet ved en positiv formue samt tilfredsstillende rådighedsbeløb og gælds faktor. Alle tre forhold skal være til stede. Kunden styrer sin økonomi fornuftigt, og der er ikke overtræk eller restancer på grund af økonomiske problemer. Hvis der forekommer mindre og kortvarige overtræk, skyldes dette alene sjusk, fejl eller tekniske forhold hos kunden eller filialen.

Hvis rådighedsbeløbet er stramt eller vurderes utilstrækkeligt for kunden, kan kunden som udgangspunkt ikke få karakteren 2a. Det gælder også, selv om kunden opfylder minimumsgrænserne for rådighedsbeløb jf. nedenfor, idet rådighedsbeløbet skal være tilstrækkeligt for kunden.

Det månedlige rådighedsbeløb for 2a eksponeringer skal som minimum være:

- 5.000 kr. til 1 voksen
- 8.500 kr. til 1 par
- +2.500 kr. pr. hjemmeboende barn

Karakteren 2a kan dog i visse tilfælde også gives til kunder, der ikke opfylder mindstekravene til rådighedsbeløbet. Det kræver, at det er dokumenteret, at kunden igennem flere år har udvist en evne til at klare sig med et lavere rådighedsbeløb, uden at der har været overtræk, restancer eller optaget anden gæld, samt uden at kunden har haft indtægter af ekstraordinær karakter. Det er yderligere betinget af, at kunden har en positiv formue, og det vurderes sandsynligt, at kunden også fremadrettet vil kunne klare sig for det lavere rådighedsbeløb, når der tages hensyn til kundens fremtidige boligsituation, familieforhold mv.

Gælds faktoren må maksimalt udgøre:

- 3,5 for kunder med ejerbolig, herunder fritidsbolig.
- 2,0 for kunder med andelsbolig — forudsat tilfredsstillende økonomi i andelsboligforeningen.
- 0,75 for kunder med lejebolig, hvor gælden modsvares af aktiver som bil, motorcykel, campingvogn eller båd.

0,3 for kunder med lejebolig, hvor gælden ikke er formålsbestemt/ikke modsvares af nævneværdige faste aktiver.

Gældsfaktoren kan dog være højere, hvis kunden har et for kunden højt rådighedsbeløb og en robust formue f.eks. i form af friværdi i ejendommen.

For kunder, der nærmer sig pensionering, skal økonomien i god tid før det forventede pensionstidspunkt indrettes efter, at gældsfaktoren på pensionstidspunktet skal være betydeligt lavere, og formuen skal være positiv. Gældsfaktoren for kunder, der er gået på pension, må maksimalt være:

2,0 for kunder med ejerbolig, herunder fritidsbolig.

1,0 for kunder med andelsbolig — forudsat tilfredsstillende økonomi i andelsboligforeningen.

0,3 for kunder med lejebolig, hvor gælden modsvares af aktiver som bil, motorcykel, campingvogn eller båd.

Gældsfaktoren kan dog være højere, hvis kunden har en anseelig reel formue f.eks. i form af friværdi i ejendommen, pensionsordninger o.l.

1.2. Privatkunder, karakteren 2b

Karakteren 2b gives til privatkunder, som ikke opfylder ovenfor nævnte karakteristika for kunder med karakteren 2a. Kunden er således kendetegnet ved, at der er visse svaghedstegn, dog ikke så væsentlige at kunden skal klassificeres 2c.

Kunden er kendetegnet ved, at kundeforholdet forløber nogenlunde planmæssigt, men der kan en gang imellem være overtræk eller restancer. Formuen vil ofte være nul eller svagt negativ og rådighedsbeløbet spinkelt men tilstrækkeligt. Hvis kunden har behov for eksponeringsudvidelser, fordi rådighedsbeløbet til tider er utilstrækkeligt, skal kunden klassificeres lavere end 2b. Kunden styrer selv sin økonomi. Gældsfaktoren er sædvanligvis højere end ved 2a.

Der kan være tale om unge kunder, der for nærværende har en lidt stram økonomi, men hvor uddannelse giver formodning om, at økonomien kan forbedres og blive tilfredsstillende.

1.3. Privatkunder, karakteren 2c

Karakteren 2c gives til privatkunder, hvor der er en negativ formue, rådighedsbeløbet er spinkelt, og gældsfaktoren er høj. Alle tre forhold vil typisk være til stede. Der kan endvidere være jævnlige overtræk, som dog inddækkes efter rykkere. Eksponeringen kræver tæt styring, og i nogle tilfælde er kunden delvist sat under administration af filialen. Der er dog ikke indikation på kreditforringelse. Dette indebærer bl.a., at rådighedsbeløbet er tilstrækkeligt om end spinkelt.

Vurderingen af, om rådighedsbeløbet er tilstrækkeligt for kunden, skal ikke ske ud fra det faktiske rådighedsbeløb, men derimod ud fra rådighedsbeløbet beregnet ved traditionel finansiering, jf. beskrivelsen under punkt 1.

Rådighedsbeløbet skal som minimum være:

3.000 kr. til 1 voksen

5.500 kr. til et par

+1.500 pr. hjemmeboende barn

Kunder med karakteren 2c er typisk karakteriseret ved et eller flere af følgende forhold:

1. Svingende indkomst, f.eks. lønnedgang i forbindelse med jobskifte, arbejdsløshed eller sygdom.
2. For store faste udgifter, f.eks. som følge af en for dyr bolig, for dyr bil eller tab på udskiftning af bil eller store gældsforpligtigelser fra tidligere forhold (f.eks. skilsmisse eller boligsalg med tab).
3. For stort og ukontrollerbart løbende privatforbrug, hvilket filialen i nogle tilfælde styrer ved at inddrage kreditkort.
4. Indtrufne begivenheder, som endnu ikke har vist sig i betalingsevnen, men som forventes at forringe gældsafviklingsevnen væsentligt fremadrettet, f.eks. skilsmisse, sygdom eller langvarig arbejdsløshed (ved disse begivenheder skal filialen vurdere, om der er indikation på kreditforringelse).

Disse forhold må dog ikke skønnes at have en så stor betydning for kundens tilbagebetalingsevne, at der er indtrådt OIK efter regnskabsreglerne.

1.4. Privatkunder, karakteren 1

Karakteren 1 gives til privatkunder, hvor der er konstateret OIK i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

2. Erhvervskunder

Ved stillingtagen til den reelle egenkapital og soliditet er der for erhvervskunder behov for, at filialen forholder sig kritisk til værdien af aktiverne. Hvis der er tale om udlejede ejendomme, skal der tages stilling til driften af de enkelte ejendomme samt til den reelle afkastprocent for hver ejendom. Det indebærer blandt andet, at der skal tages stilling til, om lejeindtægter fremadrettet kan forventes på samme niveau som hidtil, og i hvilket omfang der kan forventes udgifter til f.eks. vedligeholdelse.

Hvis filialen vurderer, at kunden kan fortsætte sine aktiviteter, skal aktiverne ved opgørelse af egenkapitalen medtages efter principperne om "going concern", og ellers skal de medtages til dagsværdi.

For virksomheder, som har datterselskaber, skal stillingtagen til den reelle egenkapital og soliditet ske for koncernen.

Supplerende kapitalinstrumenter, herunder lån fra indehaveren som træder tilbage for gæld til filialen, kan for erhvervskunder som hovedregel sidestilles med egenkapital — helt, hvis uforrentet og uden afvikling, ellers delvis.

Indtægter fra spekulativ investeringsadfærd indgår ikke ved vurderingen af, om virksomhedens drift er tilfredsstillende. Der skal ved vurderingen tages højde for de tab, som denne adfærd kan påføre kunden.

For virksomheder, der ikke drives i selskabsform, skal der ved opgørelse af driftsresultaterne ske fradrag for driftsherredtræk.

Kreditvurderingen af landbrugskunder baseres på landmandens evne til at kunne skabe indtjening fra landbruget, der kan afvikle gælden, samt på den reelle egenkapital og dermed værdien af landbrugsejendommen.

Ved udlån til landbrugskunder skal filialen tage i betragtning, at landbrugskunders indtjening i en periode kan være præget af særlige forhold, f.eks. opbygningen af besætningen eller meget svingende afregningspriser.

Egenkapitalen skal vurderes med særlig omhu for landmænd, som har foretaget betydelige investeringer i jord, bygninger og udstyr i perioden 2005—2009, fordi den bogførte egenkapital i mange tilfælde er væsentligt højere end den reelle egenkapital baseret på værdiansættelse af aktiver ud fra enten "going concern" eller dagsværdi.

2.1. Erhvervskunder, karakteren 2a

Karakteren 2a gives til erhvervskunder med tilfredsstillende driftsresultater gennem en år-række, og hvor dette ikke forventes fremadrettet at ændre sig til et utilfredsstillende niveau. Den reelle soliditet er tilfredsstillende (over 20 pct.). Virksomhedens kapitalstruktur er tilfredsstillende. Der er ligeledes et tilfredsstillende likviditetsoverskud efter betaling af renter og afdrag på gælden. Hvis der er usikkerhed om, hvorvidt likviditeten fremadrettet vil være tilstrækkelig, kan kunden ikke få karakteren 2a.

Hvis den rentebærende gæld, der finansierer anlægsaktiver, er variabelt forrentet og/eller afdragsfri, skal kunden kunne afvikle gælden, selvom der omlægges til fast forrentet gæld med afdrag.

Virksomheder, der har haft en negativ konsolidering i flere år, kan kun opnå karakteren 2a, hvis virksomheden grundlæggende kan vurderes ubetinget sund, herunder at der er klare indikationer på fremtidigt forbedrede resultater. Der skal være en betydelig, reel egenkapital målt i forhold til såvel eksponeringens størrelse som virksomhedens forhold i øvrigt.

Virksomheder med beskeden, reel egenkapital (reel soliditet på under 20 pct.) kan normalt kun opnå karakteren 2a, hvis der er betydelige, positive ordinære resultater i de seneste 2 år samt klare indikationer på, at der er en fortsat positiv udvikling fremover.

Virksomheder, som ikke har en god likviditet, kan ikke klassificeres 2a.

Ejendomseksponeringer kan som hovedregel kun opnå karakteren 2a, når ejendommenes likviditet er tilstrækkelig til at afvikle gæld baseret på fast rente over 30 år.

Holdingselskaber, dvs. selskaber uden væsentlig egen drift og likviditetsskabelse, kan kun opnå karakteren 2a, hvis gælden er beskeden sammenholdt med den sandsynliggjorte likviditetsunderstøttelse, som kan forventes i form af udlodning fra datterselskaber m.v. Karakteren 2a kan således kun opnås, hvis det er sandsynliggjort, at holdingselskabets gæld kan indfries planmæssigt og inden for en kortere årrække.

Landbrugskunder, som er kendetegnet ved at have opnået positive resultater i de senere år – der kan dog godt være et enkelt år med negativt resultat – gives karakteren 2a, hvis kunderne har en tilfredsstillende reel soliditet (over 20 pct.). Kunderne er endvidere kendetegnet ved, at de forventes også at kunne skabe positive resultater ved en mindre rentestigning. Likviditeten er god. Eksponeringen forløber planmæssigt, og kunden følger budgettet nøgentunde.

Landmænd, som udviser væsentlig spekulativ adfærd, f.eks. finansiering i anden fremmed valuta end euro, kan ofte ikke få karakteren 2a. Her stilles der således forhøjede krav til resultater og den reelle soliditet.

2.2. Erhvervskunder, karakteren 2b

Karakteren 2b gives til kunder, som ikke opfylder de ovenfor nævnte karakteristika for kunder med karakteren 2a. Kunden er således kendetegnet ved, at der er visse svaghedstegn, dog ikke så væsentlige at kunden skal klassificeres 2c.

En typisk 2b klassificeret erhvervskunde fraviger 2a kriterierne på et eller flere af nedenstående områder. Er fravigelsen væsentlig og/eller på flere områder, er der sandsynligvis så væsentlige svagheder, at eksponeringen må klassificeres 2c eller 1.

- Resultaterne er enten beskedne i forhold til virksomhedens karakter og størrelse, eller resultaterne er vigende om end positive. Hvis resultaterne både er beskedne og vigende, må det – som hovedregel – anses for sandsynligt, at der fremover vil være underskud. Karakteren skal i så fald være dårligere end 2b, medmindre virksomhedens reelle soliditet er tilfredsstillende.
- Resultaterne er acceptable, men virksomhedens reelle soliditet er lavere end ønskeligt, eller balancestrukturen er ikke helt tilfredsstillende. Dårlig balancestruktur kan f.eks. skyldes store og/eller stigende bindinger i lagre og/eller debitorer, som ikke er tilstrækkeligt finansieret af ikke-rentebærende gæld eller ikke naturligt begrundet i sund omsætningsvækst.
- Resultater, reel soliditet, balancestruktur og likviditet har hidtil været tilfredsstillende, men kunden kan ikke klassificeres 2a, fordi fremtiden tegner usikker.

~~— Karakteren 2b kan også være relevant for en eksponering uden væsentlige svaghedstegn, udover at eksponeringen forekommer stor i forhold til virksomhedens (kundes) størrelse og forhold, eller der er gæld til adskillige pengeinstitutter, hvilket vanskeliggør effektiv kreditstyring. Er der herudover egentlige svaghedstegn, skal karakteren være dårligere end 2b.~~

~~Er driftsresultaterne negative, skal kunden som udgangspunkt klassificeres 2c eller lavere, medmindre virksomhedens reelle soliditet er høj, og/eller der er andre væsentlige positive tegn.~~

~~Landbrugskunder, som er kendetegnet ved at have opnået både negative og positive resultater i de senere år, og hvor den reelle soliditet er beskeden (mellem 10 og 20 pct.), gives karakteren 2b. Endvidere skal likviditeten være tilstrækkelig til at dække renter og afdrag.~~

~~2.3. Erhvervskunder, karakteren 2c~~

~~En erhvervskunde, som ikke opfylder kriterierne for 2b-eksponeringer, men hvor der ikke er indikation på kreditforringelse i overensstemmelse med regnskabsreglerne, skal klassificeres 2c.~~

~~Der er dermed tale om erhvervskunder med væsentlige svaghedstegn, dog uden at der er indikation på kreditforringelse.~~

~~Kunden er kendetegnet ved, at resultaterne og/eller likviditeten er beskeden eller negativ. Har resultaterne været negative i flere år, skal det overvejes, om der er indtruffet indikation på kreditforringelse, og kunden derfor skal klassificeres 1. Ofte er der tale om virksomheder med et nul-resultat, men hvor store afskrivninger medvirker til, at der trods alt genereres tilstrækkelig likviditet til, at gælden også fremadrettet serviceres det aftalte.~~

~~Den reelle soliditet er ofte i niveauet 5-15 pct. Er resultaterne negative, og/eller er soliditeten mindre end 5-15 pct., vil kunden i nogle tilfælde skulle have karakteren 2c, mens der i andre tilfælde er indikation på kreditforringelse.~~

~~I 2c-eksponeringer er der ofte begrænsede muligheder for afvikling af gælden, eller også giver forholdene mulighed for en vis afvikling af gælden en periode frem, hvorimod den fjernere fremtid tegner usikker. Usikkerheden er dog mindre end for kunder med indikation på kreditforringelse.~~

~~Nogle 2c-kunder er kunder, hvor der har været indikation på kreditforringelse, men hvor der er sket forbedringer, uden kunderne har så god bonitet, at de kan klassificeres 2b eller højere.~~

~~Landbrugskunder, som kun har opnået negative resultater i de senere år, men hvor der fortsat er positive om end spinkle kapitalforhold (ofte 5-15 pct. i reel soliditet) gives karakteren 2c, medmindre der er indikation på kreditforringelse i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Budgettet viser ofte et mindre overskud eller et mindre underskud, og de foreløbige~~

resultater i indeværende år indikerer ofte, at der vil komme endnu et år med negativt resultat. Likviditeten vil ofte være spinkel men tilstrækkelig.

Karakteren 2c gives også til landbrugskunder med negativ egenkapital, hvis driften eller likviditeten er så god, at egenkapitalen på kortere eller længere sigt kan blive positiv.

2.4. Erhvervskunder, karakteren 1

Karakteren 1 gives til erhvervskunder, hvor der er indtruffet indikation på kreditforringelse i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

3. Investeringskunder

Ved investeringskunder forstås i denne sammenhæng kunder, hvor eksponeringen er baseret på pant i indlån eller i finansielle instrumenter, som handles på et reguleret marked.

Investeringskunder er specielle derved, at nogle pengeinstitutter og filialer ofte ikke har et indgående kendskab til kundernes økonomiske forhold, således at dette grundlag ikke er tilstrækkeligt til at tage stilling til kundens bonitet. Kreditgivning er således i væsentligt omfang baseret på, at der er likvidt pant med passende overdækning.

Disse pengeinstitutter og filialer har et koncept for investeringseksponeringer, der indebærer, at der til enhver tid skal være en overdækning af sikkerheder, spredningskrav, stop-loss aftaler mv., som sikrer, at filialen ikke får tab.

Karakteren 2a gives til investeringskunder, der er kendetegnet ved, at der er pant i likvide aktiver med betydelig sikkerhedsmæssig overdækning.

Som hovedregel skal der være så faste aftalevilkår (stop-loss), at filialen uden kundens medvirken kan sælge pantet i tilfælde af kursfald på de pantsatte aktiver og utvivlsomt inddække hele den udnyttede kreditfacilitet derved. For aktier og andre finansielle instrumenter med en lignende risikoprofil skal der være krav om en diversificeret portefølje for at mindske risikoen ved store kursfald på kort tid.

Filialen skal også have faste retningslinjer for styring af investeringskunder, som i praksis kan sikre nedlukning i tilfælde af store kursfald på markedet, inden der opstår risiko for tab for filialen.

Hvis der ikke er ovennævnte krav, herunder faste aftalevilkår og faste retningslinjer for styring, skal kunden vurderes på samme måde som kunder med eksponeringer, der ikke primært er baseret på værdien af pantet.

Bilag 3. Branchegruppering

Branchegrupperingen i indberetningerne følger den nyeste standard fra Danmarks Statistik (DB0725), der træder i kraft 1. januar 2025. I indberetningerne findes branchegrupperingen på et overordnet niveau og et detaljeret niveau, se tabel 1.

Bemærk venligst følgende:

- En del af aktiviteterne med DB0725-koderne 84.11.00-88.99.90 (NACE-kode ~~O~~, P, Q, R) kan være aktiviteter under sektoren *offentlige myndigheder*. Disse aktiviteter skal grupperes under *offentlige myndigheder* hvis de opfylder note 1, ellers skal disse aktiviteter grupperes under "2.10 Øvrige erhverv".
- Finanstilsynet har valgt at vise de mest detaljerede 6-cifrede DB0725-koder samt NACE-koder. Der henvises til Danmarks Statistiks "Dansk Branchekode 200725" for en beskrivelse af aktiviteterne i de enkelte brancher.
- DB0725 bygger på den internationale brancheklassifikation, NACE.

Tabel 1. Branchegrupperingen på detaljeret niveau samt DB0725- og NACE-koder

	DB0725	NACE
1. Offentlige myndigheder ¹⁾		
2. Erhverv		
2.1 Landbrug, jagt og skovbrug og fiskeri	01.11.00-03.2230.00	<u>A</u>
2.2 Industri og råstofvindning	05.10.00-33.20.00	<u>B, C</u>
2.3 Energiforsyning	35.11.00-39.00.00	<u>D, E</u>
2.4 Bygge og anlæg	41.400.00-43.99.90	<u>F</u>
2.5 Handel	456.11.400-47.992.00	<u>G</u>
2.6 Transport, hoteller og restauranter	49.101.00-56.340.00	<u>H, I</u>
2.7 Information og kommunikation	58.11.00-63.992.00	<u>J, K</u>
2.8 Finansiering og forsikring ²⁾	64.201.10-64.91.00, 64.92.30-66.30.00	K, L , jf. note 2
2.9 Fast ejendom	68.101.00-68.32.20	L, M
2.10 Øvrige erhverv	69.10.00-99.99.99	M, N, O, P, Q, R, S, T, U, X, V
I alt erhverv	_____	_____
3. Private³⁾	_____	_____
1-3 I alt	_____	_____

- 1) Ved offentlige myndigheder forstås staten, danske regioner, danske kommuner eller tilsvarende myndigheder i andre lande. Endvidere forstås virksomheder, der er 100 pct. ejet af ovennævnte myndigheder, eller som kontrolleres af disse myndigheder som følge af en koncession eller lignende. Offentlige virksomheder, der producerer på markedsmæssige vilkår, skal føres under den tilhørende erhvervsaktivitet og ikke efter det underliggende offentlige ejerskab. Indberetningen skal ske i overensstemmelse med DB25 brancheklassificeringen. Alene de offentlige virksomheder, der ikke producerer på markedsmæssige vilkår, indberettes efter ejerskabet.
- 2) Centralbanker og kreditinstitutter skal ikke medtages her.
- 3) Udlån mv. til private omfatter de udlån mv., der ikke er udlån til offentlige myndigheder eller til erhverv.